

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-29

Diarienummer 1155/19

Handläggare

Martin Jakobsson

Telefon: 031-368 04 27

E-post: martin.jakobsson@stadshuset.goteborg.se

Revidering av styrdokument för finansverksamheten inom Göteborgs Stad

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande antas.
2. Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad (kommunfullmäktige 2015-12-03, § 9), i enlighet med bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, upphör att gälla.
3. Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort för Göteborgs Stad (kommunfullmäktige 2015-12-03, § 9), i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, upphör att gälla.

Sammanfattning

Göteborgs Stads samlade skuld- och medelsförvaltning för hela den kommunala koncernen samordnas genom koncernbanken vid stadsledningskontoret. Styrande dokument för finansverksamheten är kommunfullmäktiges Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad samt Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort.

I samband med aktualitetsprövning av styrdokumentet har stadsledningskontoret bedömt att behov av revidering föreligger. Sammanfattningsvis inkluderar revideringen förslag till förändringar inom följande områden utöver redaktionella ändringar:

- En revidering till följd av den nomenklatur för styrande dokument som kommunfullmäktige beslutade om den 26 januari 2017 § 20, och som uppdaterats 2019-05-23 § 10, innebärande att styrdokumentet benämns som en riktlinje.
- Finansverksamheten samlas i ett sammanhållet styrdokument, genom att styrdokumentet för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort införlivas i Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten.
- Förändringar kring den finansiella verksamheten avseende:
 - tydliggörande kring den finansiella samordning som kommunfullmäktige beslutade om 2014-02-06 § 16
 - kommunfullmäktiges ansvar för årligt beslut om låneramar för bolagen
 - uppdaterade bestämmelser kring borgen
 - införande av lydelse kring ansvarsfulla placeringar
 - anpassning av riskramar utifrån aktuella förutsättningar

- uppdatering av bolagens ansvar kring finansiella anvisningar, fleråriga investeringsplaner samt projektrelaterad upplåning
- riktlinje för pensionsmedelsförvaltning införs i riktlinjen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten hanterar och begränsar finansiella risker som kan uppstå. Därigenom skapas ökade möjligheter till enhetlig finansiell riskhantering och förutsägbarhet avseende räntekostnader för kommunkoncernen. Genom finansiell samordning uppnås lägre totala upplåningskostnader genom att tillvarata skalfördelar och kommunens goda kreditvärdighet.

Bestämmelserna om företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort syftar till att skapa ordning och reda samt större kontroll och uppföljning av inköpsprocesser. Korterna för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort skapar möjlighet till förenklad och mindre kostsam hantering för inköp. Även förskott, kontanthantering och rekvisitioner minskar i antal.

Sammantaget kan Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten bidra till en god ekonomisk hushållning, och genom riktlinjen är kommunallagens krav på föreskrifter om medelsförvaltningen och riktlinjer för pensionsmedelsförvaltningen uppfyllda.

Bedömning ur ekologisk dimension

Hållbarhetsperspektivet inom de finansiella marknaderna har fått allt större betydelse de senaste åren, bland annat genom krav från investerare att deras placerade medel ska gå till hållbara investeringar. Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten tydliggör därför att staden ska upprätthålla gröna finansieringskällor för sin upplåning.

För de fall att kommunkoncernen får ett externt placeringsbehov inkluderas skrivning kring ansvarsfulla placeringar likalydande med det som kommunfullmäktige beslutade om 2019-06-11 § 27, avseende de anknutna stiftelsernas kapital. Ökat fokus på hållbara placeringar i placeringspolicyn ligger väl i linje med Göteborgs Stads budgets inriktningar på miljöområdet och stadens övergripande ambitioner på miljöområdet. Genom att medvetet styra eventuellt placerat kapital mot hållbara placeringar främjas de bolag som aktivt arbetar mot hållbarhet, samtidigt som de mindre hållbara företagen får svårare att hitta investeringskapital.

Bedömning ur social dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad (kommunfullmäktige 2015-12-03, § 9)
2. Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort för Göteborgs Stad (kommunfullmäktige 2015-12-03, § 9)
3. Göteborgs Stad Stads riktlinje för finansverksamheten

Ärendet

Stadsledningskontoret har vid aktualitetsprövning bedömt att kommunfullmäktiges styrdokument för finansverksamheten behöver revideras. De befintliga styrdokumenterna, Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad samt Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort för Göteborgs Stad, slås ihop till Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Göteborgs Stads samlade skuld- och medelsförvaltning för hela den kommunala koncernen samordnas genom koncernbanken vid stadsledningskontoret. Styrande dokument för finansverksamheten är kommunfullmäktiges Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad samt Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort. I samband med aktualitetsprövning av styrdokumenterna har stadsledningskontoret bedömt att behov av revidering föreligger.

Föreslagna förändringar

Sammanfattningsvis inkluderar revideringen förslag till förändringar inom följande områden utöver redaktionella ändringar:

- En revidering till följd av den nomenklatur för styrande dokument som kommunfullmäktige beslutade om den 26 januari 2017 § 20, och som uppdaterats 2019-05-23 § 10, innebärande att styrdokumentet benämns som en riktlinje.
- Finansverksamheten samlas i ett sammanhållet styrdokument, genom att styrdokumentet för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort införlivas i Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten.
- Förändringar kring den finansiella verksamheten avseende:
 - tydliggörande kring den finansiella samordning som kommunfullmäktige beslutade om 2014-02-06 § 16
 - kommunfullmäktiges ansvar för årligt beslut om låneramar för bolagen
 - uppdaterade bestämmelser kring borgen
 - införande av lydelse kring ansvarsfulla placeringar
 - anpassning av riskramar utifrån aktuella förutsättningar
 - uppdatering av bolagens ansvar kring finansiella anvisningar, fleråriga investeringsplaner samt projektrelaterad upplåning
 - riktlinje för pensionsmedelsförvaltning införs i riktlinjen.

Föreslagna förändringar beskrivs nedan, avsnitt för avsnitt enligt de nya riktlinjernas kapitelindelning i den mån avsnittet innehåller förändringar. Redaktionella ändringar och mindre ej betydande förändringar i sak kommenteras inte. Ny föreslagen riktlinje, Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten framgår av bilaga 1. Befintliga styrdokument, Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad framgår av bilaga 2 samt Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort framgår av bilaga 3.

Riktlinjens avsnitt 1, Inledning

En revidering görs till följd av den nomenklatur för styrande dokument som kommunfullmäktige beslutade om den 26 januari 2017 § 20, och som uppdaterats 2019-05-23 § 10, innebärande att styrdokumentet benämns som en riktlinje.

Finansverksamheten föreslås samlas i ett sammanhållet styrdokument, genom att styrdokumentet för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort införlivas i Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten.

Riktlinjens avsnitt 2, Organisation och ansvarsfördelning

2.1 Finansiell samordning

Avsnittet tillförs ett nytt inledande avsnitt, 2.1 Finansiell samordning. I avsnittet tydliggörs den finansiella samordning som kommunfullmäktige beslutade 2014-02-06 § 16. Stadsledningskontoret ser ett behov av på ett tydligare sätt än i befintligt styrdokument beskriva koncernbankens, den centrala finansfunktionens, roll och ansvar. Dels tydliggörs att koncernbanken ansvarar för såväl ränterisk som finansieringsrisk. Dels tydliggörs modellen för prissättning ut mot bolagen. Prissättningen ska ske på marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet, och baseras på koncernbankens genomsnittliga upplåningskostnad.

Huvudprinciperna för den finansiella verksamheten beskrivs tydligare än i befintligt styrdokument. Finansverksamheten ska bland annat tillgodose stadens behov av lånefinansiering, säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital samt skapa en förutsägbarhet i framtida räntekostnader. Finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas betryggande med god riskkontroll. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma.

2.2 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges roll anges i avsnitt 2.2 *Kommunfullmäktige*. Fullmäktige föreslås fastställa årliga låneramar för respektive upplånande bolag. Fullmäktiges beslut föreslås ske i det årliga budgetbeslutet, och förslag om detta är infört i dessa riktlinjer. Samma förslag återfinns också i ärende 0418/19 *Översyn av stadens investeringsstyrning och förslag till hantering och åtgärder samt förslag till långsiktig finansieringsstrategi*. Skuldutvecklingen är starkt sammankopplad till investeringsutvecklingen och genom att sätta ett ökat fokus på beslut om lånetak tar kommunfullmäktige dels ett grepp om de samlade finansiella riskerna samtidigt som det ligger i linje med kommunfullmäktiges krav på förbättrad ekonomistyrning i investeringsprocessen. Kommunfullmäktige är den enda instansen som har och kan ha ett ansvar och en bild över hela kommunkoncernens låne- och skuldutveckling. Stadsledningskontoret anser inte att koncernbanken ska neka styrelser upplåning utifrån beslutade lånetak. Istället får eventuella avvikelser från lånetak hanteras inom ramen för den ordinarie uppsikten, uppföljningen och genom ordinarie styrning.

Riktlinjen tillförs även skrivning om att kommunfullmäktige beslutar om borgen vilka inte faller under annan nämnds delegation, samt att fullmäktige fastställer delegation till annan nämnd avseende beslut om borgen. Stadsledningskontoret kommer i förutsättningarna för budget ha med förslag på beslutsformulering kring borgen. Stadsledningskontoret föreslår ingen specifik nivå på om enskild borgen ska upp till fullmäktige. Den delegerande nämnden har att avgöra om en enskilt stor borgen är en

fråga av större vikt för kommunfullmäktige att hantera. Hanteringen av borgen beskrivs även i avsnittet 5 *Kommunal borgen* nedan.

2.5 Helägda kommunala bolag

Skrivelsen att bolagen ska inkomma med styrelsebeslutade finansiella anvisningar tas bort. Eftersom den finansiella samordningen inom Göteborgs Stad innebär att koncernbanken, stadsledningskontoret, ansvarar för såväl ränte- som finansieringsrisk finns inte något syfte med att bolagen beslutar om egna finansiella anvisningar. Stadsledningskontoret anser att det snarare skapar en otydlighet om bolagens styrelser fattar sådana beslut, då det kan ge styrelserna felaktig föreställning om att de har ansvar för ränte- och finansieringsrisk.

Kopplat till förslaget att fullmäktige ska besluta om bolagsspecifika låneramar, i enlighet fullmäktiges ansvar i riktlinjens avsnitt 2.2, tillförs bolagen ansvaret att inkomma med flerårsplan på investerings- och lånenivå. Bolagens flerårsplaner utgör underlaget för stadsledningskontorets framtagande av förslag på låneramar som ska framgå i förutsättningar för budgeten.

2.7 Stadens nämnder

Avsnitt om ansvaret för stadens nämnder införs där dels lydelse från befintlig kortpolicy införs. Dessutom införs skrivningen att nämnderna ska använda Göteborgs Leasing AB vid leasing av lös egendom, vilket är en gällande regel som lämpligen införs i stadens finansiella styrdokument.

2.8 Projektrelaterad upplåning

Nytt avsnitt införs där bolagen och stadens förvaltningar föreslås få ansvar att bistå koncernbanken med framtagande och återrapportering kring projekt som ingår i projektrelaterad upplåning. Bakgrunden är den tydliga utvecklingen på lånemarknaden mot en allt högre grad av att lån ska kopplas till specifika projekt. Investerares ställer högre krav på att få veta vad deras placerade pengar används till. Bland annat är den stora ökningen av så kallad grön finansiering ett exempel på detta. Göteborgs Stad lånar idag cirka 11 miljarder kronor via gröna obligationer, och detta är lån som kopplas till specifika hållbara projekt.

2.9 Undantag

Den finansiella samordningens grund är att hela skuld- och medelsförvaltningen samordnas. Genom att samla ihop stadens och bolagens likvida flöden ges möjlighet till skalfördelar och en effektiv likviditetshantering där koncernbanken sammantaget lånar upp det totala nettobehovet inom koncernen. Utlåningen ut mot bolagen sker sedan i en koncernkontostruktur. Den finansiella samordningen bygger på att alla parter är med i samordningen fullt ut, med så få undantag som möjligt. Eventuella undantag ska ske med restriktivitet, och detta synsätt skrivs in i riktlinjen i avsnitt 2.9.3.

Undantaget för Göteborg Energi med dotterbolag kvarstår i avsnitt 2.9.1 till följd av deras elhandelsverksamhet. Undantag för de bolag som behöver uppta externa lån till följd av ränteavdragsbestämmelser skrivs in i ett nytt avsnitt 2.9.2. Dessa lån ska dock tas upp i samråd med koncernbanken och med löptider som ligger inom tillåtna riskmandat.

Riktlinjens avsnitt 3, Riskmandat och riskramar

Riskmandat och riskramar är en central del av kommunfullmäktiges styrning av finansverksamheten. Finansverksamheten ska säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital samt skapa en förutsägbarhet i framtida räntekostnader. Vidare ska finansverksamheten inom kommunkoncernen bedrivas betryggande med god riskkontroll. Riskmandat och riskramar är redan i befintligt styrdokument satta för att uppnå den eftersträlvade riskkontrollen och försiktiga riskhanteringen.

3.1 Finansieringsrisk

Två nya punkter föreslås skrivas in i avsnittet:

- Upplåningen bör fördelas på minst 4 olika upplåningsformer, och högst 35 procent av upplåningen bör ske hos en enskild långivare. Koncernbanken ska upprätthålla möjligheten till gröna finansieringskällor.
- Göteborg ska kreditvärderas av ratinginstitut för att underlätta finansiering via kapitalmarknaden.

Punkterna ovan tillför en önskvärd tydlighet att skuldförvaltningen bör ske genom att upprätthålla ett antal olika upplåningsformer, och att grön finansiering ska vara en av dessa. Med tanke på kommunkoncernens stora nominella skuldnivå bedömer stadsledningskontoret att riktlinjen lämpligen fastställer kravet att hålla flera olika upplåningsformer igång, och dessutom att det ska finnas extern kreditvärdering från ett ratinginstitut.

Befintliga riskmandat innehåller mått som skiljer på lång och kort skuldportfölj. Riskhanteringen behöver bedömas utifrån ett helhetsperspektiv och mandaten bör spegla hela låneskulden. Därför har riskramar avseende bindningstider på ”lång låneskuld” tagits bort, och istället sätts ramarna på total låneskuld.

3.2 Ränterisk

Ränterisken hanteras i avsnitt 3.2. Ingen ändring görs avseende genomsnittlig räntebindningstid. Däremot ändras befintlig skrivning kring andelen räntesäkrad skuld. Befintlig lydelse *lägst 70 % av den totala externa skuldens volym skall vara räntesäkrat* ändras till *max 35 % av den totala räntebindningen för förfalla kommande 12-månadersperiod*. Den ändrade lydelsen tydliggör dels att en räntesäkring med en kvarvarande löptid under ett år inte räknas som en räntesäkring. Dels sker en ökning av riskramen med 5 procentenheter. Syftet är inte att öka risktagandet, utan att harmonisera med finansieringsriskmandaten i avsnitt 3.1. Genom att koncernbanken övertagit ränterisken från bolagen sker mer och mer av räntesäkringen genom fasträntelån istället för genom särskilda räntesäkringsinstrument, så kallade derivat. Därmed sker säkringen av kapitalet och räntan mer synkroniserat vilket också bör speglas i riskmandaten.

3.3 Derivatinstrument

Avsnittet fastslår i enlighet med finansiell samordning att derivat enbart får ingås av stadsledningskontoret, förutom att Göteborg Energi själva får göra derivat avseende elhandelsriskerna.

3.4 Motpartsrisk

Befintlig skrivning kring riskmandat avseende Förvaltnings AB Framtidens motpartsrisiker tas bort. I enlighet med fullmäktiges beslut om finansiell samordning från 2014 har stadsledningskontoret övertagit ränterisken även för framtidenkoncernen.

Förvaltnings AB Framtiden ingår från och med 2020-01-01 inte några egna räntederivat, däremot får befintliga derivat löpa ut. Separata riskmandat behövs med anledning härav inte längre.

Motpartsriskerna avseende högsta tillåtna andel hos en motpart harmoniseras till mandatnivåerna för finansieringsrisk och ränterisk, från 30 till 35 procent. Då riktlinjerna enbart tillåter motparter med höga kreditbetyg bedöms risken som mycket låg att höja tillåtet mandat, samtidigt som det ger koncernbanken större möjlighet att välja bästa ekonomiska alternativ vid derivataffärer. Det underlättar även för koncernbanken att kunna teckna kreditlöften med institutionella finansieringsinstitut som exempelvis Europeiska investeringsbanken och Nordiska investeringsbanken.

3.7 Ansvarsfulla placeringar

Göteborgs Stad är en nettolåntagare, vilket innebär att någon överskottslikviditet att placera normalt inte finns. Avsnittet finns med dels för eventuell tillfällig överskottslikviditet, dels för att hantera riskmandat för de placeringar som trots allt finns i form av en likviditetsreserv på 3 miljarder kronor.

För att framhålla vikten av ansvarsfulla och hållbara placeringar lyfts den hållbarhetsskrivning in i riktlinjerna som kommunfullmäktige beslutade om för de anknutna stiftelsernas kapital 2019-06-11 § 27. Riktlinjerna får även ett tydliggörande att placeringar enbart tillåts i räntebärande värdepapper. Motpartsriskerna ändras däremot inte jämfört med befintlig lydelse.

3.8 Pensionsmedelsförvaltning

Enligt kommunallagen 11 kap 4 § ska det finnas riktlinjer för pensionsmedelsförvaltningen. Kommunfullmäktige har redan 1999 beslutat att medel avsatta för pensionsförpliktelser som förvaltas av Göteborgs Stad ska återlånas. Däremot finns inte skrivningen i något styrdokument. Genom införandet i dessa riktlinjer bedömer stadsledningskontoret att kommunallagens krav om riktlinjer för pensionsmedelsförvaltningen är uppfylld.

Riktlinjens avsnitt 4, Företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort

Befintligt styrdokument Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort för Göteborgs Stad flyttas i sin helhet in i det nya sammanslagna styrdokumentet Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten.

Den enda innehållsmässiga förändringen i sak är att ändring görs kring drivmedelskortet.

Dessa ska enligt befintligt styrdokument vara personliga. Kravet på personliga drivmedelskort medför att det kontinuerligt uppstår en avvikelse mot policyn. Orsaken är drivmedelskort kopplade till så kallade bilpooler, där stor andel användare tidvis kan variera mycket från en vecka till en annan. Därför föreslår stadsledningskontoret en förändring så att drivmedelskort inte behöver vara personligt utan kan användas av flera. Därav så ska kortansvaret överlätas till behörig chef, utsedd av förvaltningsdirektör eller VD.

Riktlinjens avsnitt 5, Kommunal borgen

5.1 Villkor avseende kommunal borgen

Stadsledningskontoret ser ett behov av att förtydliga befintligt avsnitt kring kommunal borgen. I inledande avsnitt 5.1 *Villkor avseende kommunal borgen* tydliggörs att extern borgen ska tillämpas restriktivt, att det endast får ske om det finns ett allmänt intresse samt att generell borgen inte är tillåten. Det solidariska borgensansvaret som medlem i Kommuninvest är ett undantag från förbudet mot generell borgen, och detta skrivs in i riktlinjen.

5.2 Avgift

I avsnitt 5.2 *Avgift* tillförs skrivning om undantag från borgensavgift, för en ökad tydlighet kring borgensavgiften. Från borgensavgift undantas normalt ideella föreningar, garantiåtaganden för statliga lån till småhus, borgen för pensionsreserven i kommunala bolag vid bolagens avsättningar till konto för pensioner, samt till ovan nämnda solidariska borgen till Kommuninvest i Sverige AB. Undantagen bedöms inte strida mot EU:s statsstödsregler eller verka konkurrensnedvidande. Garantiåtaganden för statliga lån till småhus är gamla åtaganden som snart är helt avslutade, därför anses dom få vara ett kvarvarande undantag fram tills de löpt ut.

5.3 Beredning av ärenden avseende kommunal borgen

Stadsledningskontoret finner anledning att tydliggöra avsnittet kring hur beredningen ska ske för att renodla ansvar och roller. Med anledning härav föreslås följande befintliga skrivningar tas bort:

- *Finansavdelningen svarar för beredning av borgensärenden...med undantag av den delegation som Idrott & föreningsnämnden har avseende föreningsborgen.*
- *Finansavdelningen skall vara Idrott & förening behjälpliga vid uppföljning av borgensärenden.*
- *Villkoren för lån med kommunal borgen ska alltid delges stadsledningskontoret för utvärdering.*
- *För beslut om utlåning och borgen till extern part ska finansavdelningen vara Idrott & Förening behjälpliga med ett skriftligt utlåtande innehållande en kreditbedömning. I bedömningen ska framgå syftet med finansieringen, återbetalningsförmågan samt i förekommande fall säkerhetens värde.*

Den första punkten ovan bedöms överflödig, då stadsledningskontoret bereder alla ärenden till kommunstyrelsen. Övriga punkter tas bort för att skapa en tydlighet kring ansvaret med fullmäktiges delegation till Idrott & föreningsnämnden.

Stadsledningskontoret finner det olämpligt att finansavdelningen ska upprätta ett skriftligt utlåtande. Sedan befintligt styrdokument skrevs har arbetssättet ändrats så att inte finansavdelningen upprättar något sådant skriftligt utlåtande. Däremot är, och ska även framöver, koncernbanken vid stadsledningskontoret vara ett stöd och behjälpliga såsom kommunkoncernens experter inom det finansiella området. Det ansvaret ligger i huvuduppdraget att vara koncernbank i den finansiella samordningen och behöver inte specificeras just i förhållandet mot Idrott & förening.

I avsnittet kring beredning av borgensärenden tillförs följande punkter i syfte att minska risken vid extern borgen:

- Om möjligt ska säkerhet krävas för lån med kommunal borgen.
- Borgensåtagandet bör tidsmässigt inte överstiga tillgångens ekonomiska eller faktiska livslängd.

Riktlinjens avsnitt 6, Bestämmelser för finansiell styrning, kontroll och rapportering

De förändringar som görs i detta avsnitt är främst följdändringar av de justeringar som gjorts i tidigare avsnitt i riktlinjerna, såsom exempelvis att kommunfullmäktige i budgeten besluta om bolagsspecifikt lånetak. Därutöver föreslås att uppföljning av finansiell rapportering ska ske till kommunstyrelsen istället för till kommunstyrelsens arbetsutskott. Samma förslag återfinns också i ärende 0110/19 *Årlig prövning av styrande dokument 2019*.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har i samband med aktualitetsprövning av styrdokumenterna för finansverksamheten bedömt att behov av revidering föreligger. Föreslagna förändringar bidrar till en nödvändig uppdatering för en fortsatt ändamålsenlighet inom finansområdet. Den utökade beskrivningen i riktlinjerna avseende den finansiella samordningen bedöms nödvändig och värdefull för att kunna fullfölja och fortsätta med den finansiella samordningen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 2014-02-06 § 16.

Anders Johansson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Dokumentansvarig: Danijel Afolter, portföljförvaltare

Upprättad av: Finansavdelningen

Beslutad av: Kommunstyrelse och kommunfullmäktige

Gäller för: Stadens nämnder och styrelser

Senast uppdaterad: 2014-12-11

Giltighetstid: Fr o m 2016-01-01

Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad

1. FINANSPOLICY FÖR GÖTEBORGS STAD

- Kommunfullmäktige ska enligt kommunallagen, 8 kap. § 3, meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen.
- Staden och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet innebärande att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vidare ska staden och dess helägda bolag förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.
- Denna policy gäller för staden och dess direkt och indirekt helägda bolag.
- Stadens delägda bolag och kommunalförbund där staden ingår rekommenderas att tillämpa samma finansiella riktlinjer som de helägda bolagen.
- Stadens (Göteborgs Stads totala concerns) samlade medelsförvaltning samordnas i stadens centrala finansfunktion vid Stadsledningskontoret.
- Policyn ska revideras vid behov.

2. FINANSIELLA RIKTLINJER FÖR GÖTEBORGS STAD

Dessa riktlinjer syftar till att:

- Klargöra organisation och ansvarsfördelningen inom staden och dess helägda bolag för den finansiella verksamheten.
- Fastlägga riktlinjer och riskramar för staden och dess helägda bolags finansiella verksamhet.
- Fastställa rutiner för finansiell styrning, kontroll och rapportering.

2. 1. Organisation och ansvarsfördelning

2.1.1 Kommunfullmäktige

- Fastställer policy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stads medelsförvaltning.
- Fastställer ramar och beslut om stadens borgensåtagande, låneramar och liknande.
- Fastställer delegation till kommunstyrelsen avseende finansiella frågor.

2.1.2 Kommunstyrelsen

- Fastställer delegationsordning.
- Beslutar i frågor enligt gällande delegationsordning.

2.1.3 Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret ska ha en central finansfunktion, finansavdelningen, som ansvarar för stadens medelsförvaltning och tillgodoser stadens och dess helägda bolags behov av finansiella tjänster.

Kommunkoncernens kassaflöden ska samlas i ett koncernkontosystem så att likvidflöden kan kvittas mot varandra.

Kommunstyrelsen får, genom finansavdelningen, ta ut ett administrativt- och ett bolagsspecifikt påslag av bolagen i samband med medelsförvaltning.

2.1.4 Helägda kommunala bolag

Bolagen ska ha, av respektive bolagsstyrelse beslutade, finansiella anvisningar baserade på denna policy och riktlinjer. Bolagen får inte utsätta staden för finansiella risker som ligger utanför de riktlinjer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fastställer. Bolagens finansiella anvisningar ska årligen beslutas i bolagsstyrelsen och skickas till finans. Beslut om finansiella anvisningar får inte delegeras vidare. Alla avvikelser skall rapporteras till finansavdelningen.

Finansavdelningen skall användas för bolagens finansiella tjänster och utför ingen kreditprövning av bolagen.

2.1.5 Stadens delägda bolag och kommunalförbund där staden ingår

Delägda bolag och kommunalförbund kan använda sig av finansavdelningen för finansiella tjänster, men finansieringsbehov kan tillgodoses även på den ordinarie kreditmarknaden. Kommunal borgen beviljas i förekommande fall i enlighet med gällande delegationsordning och aktieägaravtal/konsortialavtal.

Även finansiering via Kommunleasing i Göteborg AB ska omfattas av denna policy.

2.1.6 Undantag

2.1.6.1 Göteborg Energi AB

I kommunkoncernen bedrivs el- och energihandel inom Göteborg Energikoncernen. Göteborg Energi AB har att, inom ramen för sin riskpolicy, upprätta regler för hur hanteringen av elprisrisk och andra risker förknippade med el- och energihandeln ska ske. Dessutom ska Göteborg Energi AB och dess dotterbolag, i sina finansiella riktlinjer inkludera limiter för elprisrisk.

Göteborg Energikoncernen tillåts, på grund av verksamhetsspecifika krav, ha konton utanför koncernkontosystemet¹. Göteborg Energikoncernen har som en del av den operativa verksamheten riskmandat för exponering i valuta- och råvaruderivat angivna i ”Finansiella anvisningar för koncernen Göteborg Energi”.

¹ Idag krav på pantsatta konton hos Nord Pool och Nasdaq. Handel med valutaderivat med flera banker vilket kräver konton i dessa banker.

Motpartshandlingen av råvaruderivat fastställs i Finansiella anvisningar för koncernen Göteborg Energi.

Göteborg Energi skall, till finansavdelningen, redovisa exponering fördelat på valuta- och råvaruderivat.

Göteborg Energi skall ha en förteckning över, i förväg godkända, motparter som bolaget och dess dotterbolag får ingå finansiella transaktioner med.

Göteborg Energi skall ha dokumenterade rutiner och processer för hantering av säkringsåtaganden inom elhandel i koncernen Göteborg Energi samt anpassning till regelverket EMIR (EU648/2012). Eventuella värdepapper som används i säkringsåtaganden skall följa riktlinjer om ansvarsfulla investeringar i denna policy.

2.1.7 Pensionsförpliktelser

Avseende förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser har kommunfullmäktige beslutat om särskilda föreskrifter.

2.2 Riktlinjer och riskramar

2.2.1 Finansieringsrisk

- Likviditetsförsörjningen ska tryggas genom bindande avtal med banker och kreditinstitut. Bindande lånelöfte skall täcka kommande 12 månaders förfall.
- Bindande lånelöfte och likviditetsreserv skall täcka kommande 12 månaders förfall plus kommande 12 månaders prognostiserad nettoutflöde.
- Den genomsnittliga förfallotiden på långa lån ska inte understiga 2 år och bör inte överstiga 6 år.
- Högst 25 % av den externa långa (>1 år) låneskulden får förfalla under ett kalenderår.
- Högst 35 % av den totala externa låneskulden får förfalla inom kommande 12 månader.

2.2.2 Ränterisk

- Den genomsnittliga räntebindingstiden på den totala externa skulden ska inte understiga 2 år och bör inte överstiga 6 år.
- Lägst 70 % av den totala externa skuldens volym skall vara räntesäkrat.

2.2.3 Derivatinstrument

- Får inte användas i spekulativt syfte utan endast för ränte- och valutasäkring.

2.2.4 Motpartsrisk

Vid nya avtal om checkkrediter, bindande lånelöften och derivatinstrument ska motpartens långa kreditvärdighet vara lägst A3 hos kreditvärderingsinstitutet Moody's eller lägst A- hos Standard & Poor's.

- Högst 30 % av den samlade motpartsrisken per kategori i derivatavtal får finnas hos en enskild motpart.
- Högst 30 % av den sammanlagda volymen kreditlöften får finnas hos en enskild motpart.

Risken hos en enskild motpart uttrycks i procent av den totala avtalsvolymen. Risken beräknas som en funktion av motpartens kreditvärdighet, återstående löptid, typ av derivat samt beloppets storlek.

För Förvaltnings AB Framtiden gäller att under implementeringen av finansiell samordning skall bolagets motpartsrisker hanteras enligt nedanstående:

- Samtliga finansiella motparter skall ha kreditbetyget A3 hos Moodys och/eller lägst A- hos Standard & Poor's avseende lång kreditvärdighet.
- Vid ingående av derivatavtal är nedanstående motparter godkända med iakttagande av nedan angivna begränsningar:

Motpart	Limit
Bank/försäkringsbolag/bostadslåneinstitut eller annan svensk finansiell institution med lägst rating A3 hos Moodys eller lägst A- hos Standard & Poor's avseende lång kreditvärdighet	500 Mkr
För svenskt *)"clearinghouse" avseende ränteinstrument	100 Mkr**)

*)Med clearinghouse avses finansiell institution vars uppgift är positionsavstämning och säkerhetshantering.

***) Beloppet avser maximalt tillåten fordran på clearinghouse till följd av förändrade marknadsvärden för öppna derivattransaktioner.

- Vid beräkning av limitanspråktagande vid derivattransaktioner skall det högsta av följande alternativa beräkningssätt gälla:

A. 10 % av underliggande volym vid en 5-årig löptid. Vid kortare eller längre löptider ska motsvarande justering ske.

B. Mark-to-marketvärdering av samtliga positioner.

Finns ISDA-avtal eller annan överenskommelse om ”netting” skall sådan tillämpas.

Den beräknade motpartsrisken avseende derivattransaktioner kan kvittas mot lån hos motparten.

2.2.5 Valutarisk

Valutarisk får inte förekomma när det gäller stadens och bolagens:

- Finansiella tillgångar och skulder.
- Försäljningar och köp av varor eller tjänster av väsentligt belopp.

Osäkrade valutapositioner i bolagssektorn skall rapporteras till finans.

2.2.6 Operativa risker

Syftet med hanteringen av operativa risker är att se till att finansverksamheten bedrivs på ett kontrollerat sätt och att finans vid varje tidpunkt har korrekt information om positioner och risker så att beslut kan fattas på korrekta grunder.

Det ska finnas en process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten.

2.2.7 Ansvarsfulla placeringar

Tillfällig likvid får placeras enligt nedanstående uppställning.

I det fall kommunkoncernen får ett externt placeringsbehov, ska placeringen i möjligaste mån matcha kommunkoncernens skuldportfölj och framtida prognostiserade likvidflöden.

Placering begränsas till den längsta löptiden av den, vid varje tillfälle, befintliga skulden. Vid placeringar ska det etiska perspektivet beaktas samt hänsyn tas till FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, PRI².

Vid placeringar ska det ekologiska perspektivet beaktas samt hänsyn tas till den miljöpolicy och de antagna strategier för klimat och miljö som är nu gällande i staden.

² Principles for responsible investments

Motpartskategori	Högsta belopp per kategori (Mkr)	Högsta belopp per motpart (Mkr)
Svenska Staten	Obegränsat	Obegränsat
Svenskt kreditinstitut eller kommun med samma kreditvärdighet som svenska staten	3 000	1 000
Skuldförbindelse med statlig garanti med AAA rating hos Standars & Poor's respektive Aaa hos Moody's	3 000	1 000
Svenskt kreditinstitut med bästa svenska korta kreditvärdighet samt lägst A- (Standard & Poor's) eller lägst A3 (Moody's) avseende den långa kreditvärdigheten	1 500	700
Bolag ägda till minst 51 % av den svenska staten	2 000	500
Certifikat med kreditvärdighet K1	1 000	500
Certifikat med kreditvärdighet K2	400	100

2.2.8 Kommunal borgen

Stadens totala borgensåtagande ska begränsas och riskbedömning göras vid beredning av samtliga externa borgensärenden. Borgen får endast lämnas i svensk valuta alternativt i utländsk valuta under förutsättning att valutasäkring skett.

Borgensavgift ska utgå i enlighet med Europeiska kommissionens vid var tid gällande riktlinjer avseende statligt stöd.

Om borgensåtagandet kan utgöra ett stöd som kan bli föremål för prövning av Europeiska kommissionen ska upplysningar om borgensåtagandet lämnas till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i enlighet med lag (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska unionens statsstödsregler.

2.2.8.1 Tillämpningsföreskrifter för beredning av ärenden avseende kommunal borgen

Finansavdelningen svarar³ för beredning av borgensärenden enligt nedanstående kompletterande riktlinjer.

- Villkoren för lån med kommunal borgen ska alltid delges stadsledningskontoret för utvärdering.
- Det skall finnas ett officiellt styrelsebeslut om borgensansökan till kommunen.
- Finansavdelningen ska svara för registrering av enskilda borgensärenden.
- Lån med kommunal borgen ska vara slutamorterade när borgen upphör om inte andra beslut upphäver detta.
- I borgensbeslutet ska anges högsta borgensbelopp och lånets löptid.
- Borgen som inte tagits i anspråk senast 24 månader efter beslut om borgen upphör att gälla.
- Finansavdelningen skall vara Idrott & förening behjälpliga vid uppföljning av borgensärenden.
- Stadens totala borgensåtagande ska rapporteras i samband med årsbokslut.

För beslut om utlåning och borgen till extern part ska finansavdelningen vara Idrott & förening behjälpliga med ett skriftligt utlåtande innehållande en kreditbedömning. I bedömningen ska framgå syftet med finansieringen, återbetalningsförmågan samt i förekommande fall säkerheternas värde.

2.3 Rutiner för finansiell styrning, kontroll och rapportering

- Staden och dess direkt och indirekt helägda bolag ska upprätta rutiner som säkerställer god intern kontroll, rapportering och uppföljning samt riskutvärdering.
- Stadens delägda bolag och kommunalförbund där staden ingår rekommenderas att upprätta rutiner som säkerställer god intern kontroll, rapportering och uppföljning samt riskutvärdering.

2.3.1 Finansiell styrning

Kommunfullmäktige skall i budgetprocessen årligen fastställa:

- Stadens lånetak.

³ Med undantag av den delegation som Idrott & föreningsnämnden har avseende föreningsborgen.

- Borgensramar för bolagen.

2.3.2 Rapporteringsskyldighet

Finansavdelningen skall:

- Till kommunstyrelsen återrapportera gällande finanspolicy.
- Till kommunstyrelsen rapportera avvikelser från bolagens finansiella anvisningar.

Bolagen skall till finansavdelningen lämna in:

- Av respektive bolagsstyrelse beslutade, finansiella anvisningar baserade på denna policy och riktlinjer. Beslut om finansiella anvisningar får inte delegeras vidare. Alla avvikelser skall rapporteras till finansavdelningen.
- Den löpande likviditetsprognosen för kommande fyra veckor rapporteras veckovis på fredagar.
- Den långsiktiga likviditetsprognosen för kommande 12 månader lämnas i november varje år och uppdateras löpande i mars och augusti.
- Göteborg Energi AB skall, enligt punkt ”undantag” redovisa exponering fördelat på valuta- och råvaruderivat.

Bilaga 1

Definitionsbilaga till finanspolicyn och finansiella riktlinjer

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att motparten i en transaktion inte fullgör sina förpliktelser.

Kapitalrisk, motpartsrisk och systemrisk ingår i kreditrisker.

Motpartsrisk

Placeringar och/eller derivatexponeringar är koncentrerade till ett begränsat antal motparter, till en viss bransch och/eller geografiskt område etc, vilket kan innebära ökad kreditrisk. Risken hanteras inom ramen för hanteringen av kreditrisker.

Ränteomsättningsrisk

Ränteomsättningsrisk är risken att stadsskulden omsätts till ofördelaktiga räntor.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sätt.

Ränterisk och valutarisk är olika former av marknadsrisk.

Ränterisk

Ränterisk är risken att värdet på tillgångar och skulder förändras på ett ofördelaktigt vis då räntenivåer ändras.

Valutarisk

Valutarisk är risken att värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta, omräknat till svenska kronor, förändras på ett ofördelaktigt vis.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att staden inte lyckas låna för att täcka förfallande lån, alternativt betalar mycket höga räntor för att kunna låna överhuvudtaget.

Operativ risk

Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Elprisrisk

Med elprisrisk menas det belopp varmed kommunkoncernens resultat förändras vid en viss given förändring av marknadspriset på el.

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Dokumentansvarig: Katarina Glimstedt

Upprättad av: Finansavdelningen

Beslutad av: Kommunstyrelse och kommunfullmäktige

Gäller för: Stadens nämnder och styrelser

Senast uppdaterad: 2014-06-05

Giltighetstid: Fr o m 2016-01-01

Policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort

POLICY FÖR FÖRETAGSUPPHANDLAT PRIVATKORT, INKÖPSKORT OCH DRIVMEDELSKORT FÖR GÖTEBORGS STAD

- Policyn gäller för stadens nämnder och styrelser i direkt och indirekt helägda bolag. Varje bolag ansvarar att policyn efterlevs och att rapportering sker enligt mall.
- Delägda bolag och kommunalförbund ska sträva efter att tillämpa samma riktlinjer som de helägda bolagen.
- Användning av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort ska vara restriktiv och kontrollerad för att säkerställa en god intern kontroll.
- Policyn ska revideras vid behov.

RIKTLINJER FÖR HANTERING AV FÖRETAGSUPPHANDLAT PRIVATKORT, INKÖPSKORT OCH DRIVMEDELSKORT

Dessa riktlinjer syftar till att:

- Klargöra ansvarsfördelningen inom staden för hanteringen av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort.
- Fastställa rutiner för styrning, kontroll och rapportering.

1. Organisation och ansvarsfördelning

1.1. Kommunfullmäktige

Fastställer policy och riktlinjer för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort.

1.2. Kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att stadens hantering av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort bedrivs enligt beslutade riktlinjer med god intern kontroll.

1.3. Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Besluta i frågor enligt gällande delegationsordning.
- Svarar för uppföljningen av policyn och riktlinjerna för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort.
- Beslutar om vidare rapportering av avvikelser från policyn och riktlinjerna till kommunstyrelsen.

1.4. Stadsledningskontoret, område ekonomi/finansavdelningen

Område ekonomi ska ha ansvar för uppföljningen av koncernens hantering av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort enligt riktlinjerna i denna policy. Finansavdelningen tillhörande område ekonomi ansvarar för upphandlingen av banktjänster med tillhörande tjänster, Göteborgs Stads Upphandlings AB ansvarar för upphandlingen av drivmedel.

1.5. Helägda kommunala bolag

Bolagets styrelse ska fastställa anvisningar för användande av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort baserade på stadens policy och riktlinjer. Bolagets anvisningar ska årligen beslutas i bolagsstyrelsen och skickas till finansavdelningen. Alla avvikelser från anvisningarna skall rapporteras till enheten för finansavdelningen.

1.6. Delägda kommunala bolag samt kommunalförbund

Delägda kommunala bolag samt kommunalförbund har möjligheten att använda sig av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort.

2. Övergripande information

Staden ska förenkla administration och hantering av inköp i tjänsten genom att minska kontanthantering och rekvisitioner samt direktfakturor från icke avtalade leverantörer. Vissa befattningar inom stadens förvaltningar och bolag kan ha återkommande behov av kortanvändning i tjänsten. Att betala med kort är ett verktyg för att underlätta redovisning av inköp och skapa tydligare och enhetligare rutiner. Detta skapar möjlighet till bättre kontroll och uppföljning.

Stadens förvaltningar och dess direkt och indirekt helägda bolag samt kommunalförbund ska upprätta rutiner som säkerställer god intern kontroll, rapportering och uppföljning.

Nämnd/styrelse ska besluta om vilka anställda som ska ha tillgång till företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort samt eventuella begränsningar för varje inköpskort och anställd. Nämnd/styrelsen kan ta beslut om vidaredelegation till förvaltningsdirektör eller VD.

2.1. Definition av kort som omfattas av riktlinjerna

Policyn och riktlinjerna omfattar endast företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort. Övriga korttyper som inte är en upphandlad tjänst får inte användas. Undantag ska godkännas av kommunstyrelsen.

2.2. Definition av kort

Företagsupphandlat privatkort

Kortinnehavaren har personligt betalningsansvar. Kortet ska främst användas vid representation och reserelaterade inköp.

Inköpskort

Stadens förvaltningar och bolag har det juridiska betalningsansvaret. Kortet är främst avsett att användas i samband med mindre inköp som inte kan göras via ordinarie beställningsrutiner.

Drivmedelskort

Stadens förvaltningar och bolag har det juridiska betalningsansvaret. Kortet är avsett att användas i samband med tankning av drivmedel och köp tillhörande trafiksäkerhetsprodukter.

2.3. Användning av företagsupphandlat privatkort

Kortet får användas av anställda som har behov av återkommande inköp i tjänsten. Kostnaden för årsavgiften och eventuella uppläggningsavgifter betalas av respektive förvaltning och bolag och då endast för kort upphandlade enligt ramavtal för banktjänster. Kortinnehavaren erhåller faktura från kortföretaget till sin bostadsadress. Kortinnehavaren är ansvarig för att upprätta redovisning med originalkvitton gentemot arbetsgivaren för tjänsteutgifter på kortet snarast efter köp.

2.4. Användning av inköpskort

Kortet får användas av anställd som har fortlöpande behov av ett betalningssätt i samband med mindre inköp som inte kan göras via ordinarie beställningsrutiner. Förvaltningen/bolaget bestämmer själva om inköpskort skall användas samt i vilken omfattning. Kortet får även användas för inköp på internet i Sverige och utomlands då inget annat betalningssätt är möjligt. Kortet får inte användas till kontantuttag eller resor. Inga privata köp får förekomma på kortet. Kortet är personligt och får inte lånas ut eller överlåtas till någon annan.

Finansavdelningen upprättar en förbindelse som ska användas av stadens förvaltningar och dess direkt och indirekt helägda bolag samt kommunalförbund som avropar upphandlad tjänst. Varje kortinnehavare ska skriva på förbindelsen.

Förvaltningar och bolag som använder inköpskort ska upprätta skriftliga instruktioner anpassade till de egna administrativa rutinerna och hålla kortinnehavare uppdaterade om gällande rutiner.

Kort som används ovarsamt eller felaktigt ska omedelbart dras in. Detsamma gäller om kortinnehavaren inte följer gällande instruktioner och rutiner kopplade till kortet.

2.5. Användning av drivmedelskort

Kortet får användas av anställd som i tjänsten har fortlöpande behov av köp av drivmedel och köp av tillhörande trafiksäkerhetsprodukter samt som betalningsmedel till parkeringsautomater.

Kortet får inte vara av sådan art som VISA, Mastercard eller dylikt.

Förvaltningen/bolaget bestämmer själva i vilken omfattning kortet ska användas och vilka begränsningar som kortet ska inneha. Kortet får inte användas till kontantuttag. Inga privata köp får förekomma på kortet. Kortet är personligt och får inte lånas ut eller överlåtas till någon annan.

Finansavdelningen upprättar en förbindelse som ska användas av stadens förvaltningar och dess direkt och indirekt helägda bolag samt kommunalförbund som avropar upphandlad tjänst. Varje kortinnehavare ska skriva på förbindelsen.

Förvaltningar och bolag som använder drivmedelskort ska upprätta skriftliga instruktioner anpassade till de egna administrativa rutinerna och hålla kortinnehavare uppdaterade om gällande rutiner.

Kort som används ovarsamt eller felaktigt ska omedelbart dras in. Detsamma gäller om kortinnehavaren inte följer gällande instruktioner och rutiner kopplade till kortet.

2.6. Ansökan om företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort

Instruktioner, blanketter och anvisningar och eventuellt informationsmaterial kopplade till kortansökan för företagsupphandlat privatkort och inköpskort finns tillgängliga hos finansavdelningen. Kortansökan för drivmedelskort finns även tillgängliga hos utsedd kontaktperson på förvaltning och bolag som avropar från upphandlat ramavtal för drivmedel.

Fullständig ansökan avseende företagsupphandlat privatkort och inköpskort ska efter undertecknande av firmatecknare skickas till kontaktperson hos finansavdelningen, avseende drivmedelskort ska ansökan skickas till utsedd kontaktperson på förvaltning och bolag. Därefter skickas ansökan till respektive kortföretag.

2.7. Statistik över kortinnehav

Inrapportering av kortinnehavare från respektive förvaltning och bolag ska ske två gånger per år. Finansavdelningen ansvarar för att inrapporteringen sker och stäms av mot inkommen statistik från leverantör för upphandlat ramavtal för banktjänster samt ramavtal för drivmedel.

3. Återrapportering

Stadens förvaltningar och dess direkt och indirekt helägda bolag samt kommunalförbund ska återrapportera avvikelser från gällande riktlinjer till finansavdelningen. Finansavdelningen återrapporterar i sin tur eventuella avvikelser till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Göteborgs
Stad

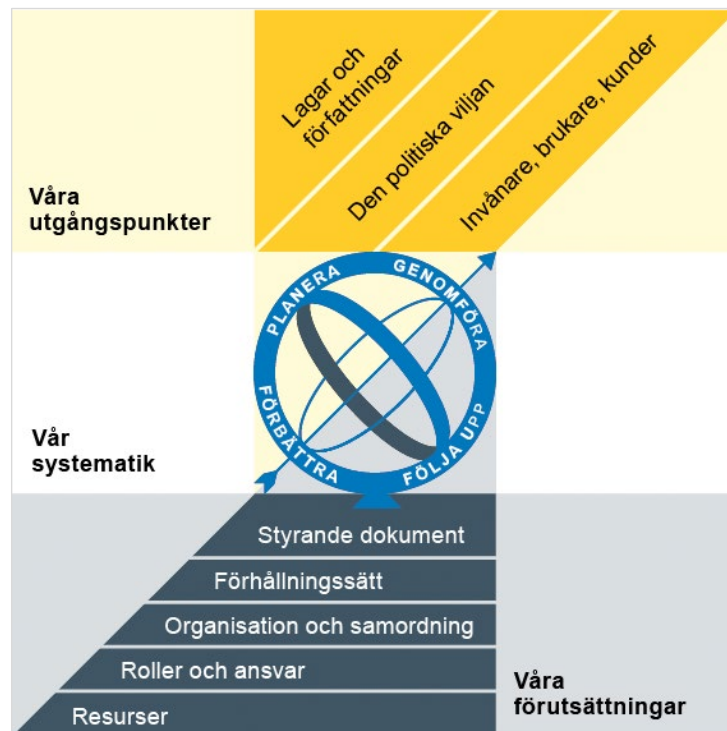
Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

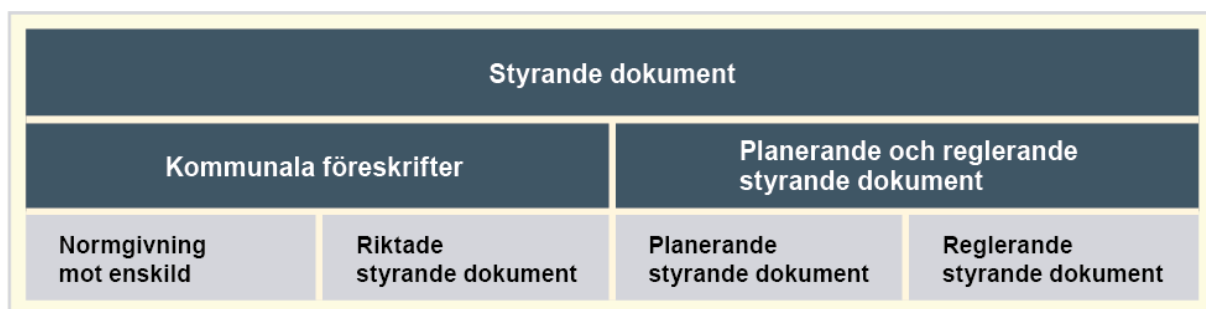

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten			
Beslutad av: Kommunstyrelse och kommunfullmäktige	Gäller för: Stadens nämnder och styrelser	Diarienummer: 1155/19	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: From 2020-xx-xx	Senast reviderad: 2015-12-03	Dokumentansvarig: Finanschef, Stadsledningskontoret
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Syftet med riktlinjen	4
1.2 Vem omfattas av riktlinjen.....	4
1.3 Bakgrund	4
1.4 Lagbestämmelser	4
1.5 Kopplingar till andra styrande dokument	5
2. Organisation och ansvarsfördelning	5
2.1 Finansiell samordning.....	5
2.2 Kommunfullmäktige	6
2.3 Kommunstyrelsen	6
2.4 Stadsledningskontoret	6
2.5 Helägda kommunala bolag	6
2.6 Stadens delägda bolag och kommunalförbund där staden ingår	7
2.7 Stadens nämnder	7
2.8 Projektrelaterad upplåning.....	7
2.9 Undantag	7
2.9.1 Göteborg Energi AB	7
2.9.2 Undantag till följd av ränteavdragsbestämmelser	7
2.9.3 Övriga undantag.....	8
3. Riskmandat och riskramar	8
3.1 Finansieringsrisk.....	8
3.2 Ränterisk.....	8
3.3 Derivatinstrument.....	8
3.4 Motpartsrisk	9
3.5 Valutarisk	9
3.6 Operativa risker	9
3.7 Ansvarsfulla placeringar	9

3.8 Pensionsmedelsförvaltning.....	11
4. Företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort.....	11
4.1 Inledning	11
4.2 Generella bestämmelser.....	11
4.3 Definition av kort som omfattas av riktlinjerna	11
4.4 Företagsupphandlat privatkort.....	11
4.5 Inköpskort	12
4.6 Drivmedelskort.....	12
4.7 Användning av företagsupphandlat privatkort	12
4.8 Användning av inköpskort.....	12
4.9 Användning av drivmedelskort.....	12
4.10 Ansökan om företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort	13
4.11 Statistik över kortinnehav.....	13
5. Kommunal borgen.....	13
5.1 Villkor avseende kommunal borgen.....	13
5.2 Avgift.....	14
5.3 Beredning av ärenden avseende kommunal borgen	14
6. Bestämmelser för finansiell styrning, kontroll och rapportering	15
6.1 Finansiell styrning och kontroll.....	15
6.2 Rapporteringsskyldighet	15
6.2.1 Stadsledningskontoret.....	15
6.2.2. Bolagen	15
6.2.3 Stadens förvaltningar och bolag samt kommunalförbund ska:	15
7. Övergångsregler.....	16

1. Inledning

1.1 Syftet med riktlinjen

- Klargöra organisation och ansvarsfördelningen inom staden och dess helägda bolag för den finansiella verksamheten.
- Fastlägga riktlinjer och riskramar för staden och dess helägda bolags finansiella verksamhet.
- Klargöra ansvarsfördelningen inom staden för hanteringen av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort.
- Fastställa bestämmelser för finansiell styrning, kontroll och rapportering.

1.2 Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvi vidare för styrelser och nämnder i staden och dess direkt och indirekt helägda bolag. Även i de fall riktlinjen enbart använder benämningen *bolagen* avses styrelserna i bolagen. Stadens delägda bolag och kommunalförbund där staden ingår rekommenderas att tillämpa riktlinjen.

1.3 Bakgrund

Staden och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet innebärande att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Enligt den nomenklatur för styrande dokument som kommunfullmäktige fattade beslut om den 26 januari 2017 § 20, och som uppdaterats 2019-05-23 § 10, är riktlinjen ett dokument som tydliggör vad som förväntas av stadens medelsförvaltning.

I samband med aktualitetsprövning har ett behov av revidering bedömts föreligga. Dels behövs en revidering till följd av ovan nämnd nomenklatur. Dels kan två styrdokument slås ihop då riktlinjen för företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort inte behöver vara ett separat styrdokument. Därutöver finns ett behov av uppdatering kring den finansiella verksamheten, främst avseende den finansiella samordning som kommunfullmäktige beslutade om 2014-02-06, borgen, ansvarsfulla placeringar samt riskramar.

1.4 Lagbestämmelser

Kommunfullmäktige ska enligt kommunallagen (2017:725), 11 kap. § 3, meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen, och enligt § 4 besluta om riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

1.5 Kopplingar till andra styrande dokument

Denna riktlinje är det reglerande styrande dokumentet för finansverksamheten. Därutöver finns reglerande rutiner och instruktioner avseende finansfrågor hos stadsledningskontoret.

Styrande dokument inom andra områden med påverkan är stadens budget, och Göteborgs Stads Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll. Lagar och andra författningar som är styrande för området är kommunallagen, bokföringslagen, lagen om kommunal redovisning, lagen om offentlig upphandling EU:s konkurrenslagstiftning samt bankregler såsom exempelvis EMIR-rapporteringsregler.

2. Organisation och ansvarsfördelning

2.1 Finansiell samordning

Kommunkoncernens samlade skuld- och medelsförvaltning samordnas i staden vid stadsledningskontoret/koncernbanken.

Koncernbanken ansvarar för hela låneskuldens ränte- och finansieringsrisk. Kommunkoncernens kassaflöden ska samlas i en koncernkontostruktur så att likvidflöden kan kvittas mot varandra. All upplåning till kommunkoncernen sker av koncernbanken, och utlåning till bolagen sker främst via ovan nämnda koncernkontostruktur.

Bolagens låneskuld via koncernkontostrukturen har en kapital- och räntebindningstid motsvarande Göteborgs Stads vid var tid genomsnittliga bindningstider.

Koncernbankens prissättning ska ske på marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet. Prissättningen vid utlåning ska baseras på koncernbankens genomsnittliga upplåningskostnad för hela skuldportföljen samt administrativa kostnader hänförliga till upplåningen. Därutöver sker ett bolagsspecifikt marknadsmässigt påslag.

Den finansiella verksamheten ska medverka till en god ekonomisk hushållning genom att

- tillgodose stadens behov av lånefinansiering
- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital
- skapa en förutsägbarhet i framtida räntekostnader
- inom ramen för ovanstående, eftersträva lägsta möjliga lånekostnader
- effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapitalflöden, likviditetshandling, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.

Finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas betryggande med god riskkontroll. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma.

2.2 Kommunfullmäktige

- Fastställer Göteborg Stads riktlinje för finansverksamheten.
- Fastställer ramar och beslut om stadens borgensåtagande och låneramar.
- Beslutar om borgen vilka inte faller under annan nämnds delegation.
- Fastställer delegation till kommunstyrelsen avseende finansiella frågor, samt delegation till annan nämnd avseende beslut om borgen.
- Följer upp finansverksamheten genom stadens års- och delårsredovisning.
- Fastställer bolagens årliga låneramar.

2.3 Kommunstyrelsen

- Fastställer delegationsordning.
- Beslutar i frågor enligt gällande delegationsordning.
- Uppföljningsansvar till kommunfullmäktige vid väsentliga avvikelser i månadsuppföljning.
- Har ett övergripande ansvar för att stadens hantering av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort bedrivs enligt beslutade riktlinjer med god intern kontroll.

2.4 Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret ska ha en finansfunktion; koncernbanken, som verkar i enlighet med avsnitt 2.1 finansiell samordning.

Stadsledningskontoret ska ha ansvar för uppföljningen av koncernens hantering av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort enligt dessa riktlinjer. Koncernbanken ansvarar för upphandlingen av banktjänster med tillhörande tjänster.

2.5 Helägda kommunala bolag

Bolagen får inte utsätta staden för finansiella risker som ligger utanför de riktlinjer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fastställer. Alla avvikelser ska rapporteras till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ska användas för bolagens finansiella tjänster och utför ingen kreditprövning av bolagen.

Bolagen ska till stadsledningskontoret inkomma med flerårsplan på investerings- och lånenivå som underlag till kommunfullmäktiges beslut i budget.

Bolagens styrelse ska fastställa anvisningar för användande av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort baserade på stadens riktlinjer. Fastställda anvisningar ska årligen återrapporteras till stadsledningskontoret. Alla avvikelser från anvisningarna ska rapporteras till stadsledningskontoret.

2.6 Stadens delägda bolag och kommunalförbund där staden ingår

Delägda bolag och kommunalförbund kan använda sig av stadsledningskontoret för finansiella tjänster i enlighet med dessa riktlinjer, men finansieringsbehov kan tillgodoses även på den ordinarie kreditmarknaden. Kommunal borgen beviljas i förekommande fall i enlighet med gällande delegationsordning och aktieägaravtal/konsortialavtal.

Delägda bolag samt kommunalförbund har möjligheten att använda sig av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort, i enlighet med dessa riktlinjer.

2.7 Stadens nämnder

Nämnderna ska använda Göteborgs Stads Leasing AB för att leasa lös egendom.

Nämnderna ska fastställa anvisningar för användande av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort baserade på stadens riktlinjer. Fastställda anvisningar ska årligen återrapporteras till stadsledningskontoret. Alla avvikelser från anvisningarna ska rapporteras till stadsledningskontoret.

2.8 Projektrelaterad upplåning

Bolagen och stadens förvaltningar ska bistå koncernbanken med framtagande av, och återrapportering kring, de projekt som ingår i projektrelaterad upplåning, exempelvis i stadens gröna låneportfölj.

2.9 Undantag

2.9.1 Göteborg Energi AB

I kommunkoncernen bedrivs el- och energihandel inom Göteborg Energikoncernen. Göteborg Energikoncernen tillåts, på grund av verksamhetsspecifika krav, ha konton utanför koncernkontosystemet samt ingå egna valuta- och råvaruderivat.

Göteborg Energi AB har att, inom ramen för sin riskpolicy, upprätta regler för hur hanteringen av elprisrisk och andra risker förknippade med el- och energihandeln ska ske inom energikoncernen. Göteborg Energi skall ha dokumenterade rutiner och processer för hantering av säkringsåtaganden inom elhandel i koncernen Göteborg Energi samt anpassning till regelverket EMIR. Eventuella värdepapper som används i säkringsåtaganden skall följa riktlinjer om ansvarsfulla investeringar i denna riktlinje.

Göteborg Energi ska, till stadsledningskontoret skyndsamt redovisa eventuella avvikelser från beslutade riskmandat.

2.9.2 Undantag till följd av ränteavdragsbestämmelser

Bolag ska ta upp egna externa lån vid sk förvärvslån, lån som finansierar köp av aktier i dotterbolag, samt vid Göteborg Stadshus AB:s upplåning för att finansiera aktieutdelning. Eftersom koncernbanken har ansvar för ränterisk och finansieringsrisk för hela kommunkoncernens skuld ska bolagens externa upplåning ske i samråd med finansavdelningen, med en kapital- och räntebindning som ligger inom tillåtna intervall enligt avsnitt 3.1 och 3.2.

2.9.3 Övriga undantag

Eventuella övriga undantag från den finansiella samordningen ska ske med stor restriktivitet, och måste godkännas av kommunstyrelsen.

3. Riskmandat och riskramar

3.1 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Risken hanteras genom följande riskmandat och riskramar:

- Likviditetsförsörjningen ska tryggas genom bindande avtal med banker och kreditinstitut. Bindande lånelöfte ska täcka kommande 12 månaders förfall.
- Bindande lånelöfte och likviditetsreserv ska täcka kommande 12 månaders förfall samt plus kommande 12 månaders prognostiserad nettoutflöde.
- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden på total extern låneskuld ska inte understiga 2 år och bör inte överstiga 6 år.
- Högst 35 % av total extern låneskuld får förfalla per kommande rullande 12-månadersperiod.
- Upplåningen bör fördelas på minst 4 olika upplåningsformer, och högst 35 % av upplåningen bör ske hos en enskild långivare. Koncernbanken ska upprätthålla möjligheten till gröna finansieringskällor.
- Göteborg ska kreditvärderas av ratinginstitut för att underlätta finansiering via kapitalmarknaden.

3.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt. Risken hanteras genom följande riskmandat och riskramar:

- Den genomsnittliga räntebindningstiden på den totala externa skulden ska inte understiga 2 år och bör inte överstiga 6 år.
- Max 35% av den totala räntebindningen får förfalla kommande 12-månadersperiod.

3.3 Derivatinstrument

- Får endast använda ränte- och valutaderivat i syfte att hantera skuldportföljen i enlighet med riktlinjer och riskramar.

- Får enbart ingås av stadsledningskontoret, förutom undantag för Göteborg Energi enligt avsnitt 2.10.

3.4 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. Risken hanteras genom följande riskmandat och riskramar:

Vid nya avtal om checkkrediter, bindande lånelöften och derivatinstrument ska motpartens långa kreditvärdighet vara lägst A3 hos kreditvärderingsinstitutet Moody's eller lägst A- hos Standard & Poor's.

- Högst 35 % av den samlade motpartsrisken i derivatavtal får finnas hos en enskild motpart.
- Högst 35 % av den sammanlagda volymen kreditlöften får finnas hos en enskild motpart.

Risken hos en enskild motpart uttrycks i procent av den totala avtalsvolymen. Risken beräknas som en funktion av återstående löptid och volym.

3.5 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Valutarisker uppkommer när inköp, försäljning, upplåning eller placering i utländsk valuta. Risken hanteras genom följande riskmandat och riskramar:

Valutarisk får inte förekomma när det gäller stadens och bolagens:

- Finansiella tillgångar och skulder.
- Försäljningar och köp av varor eller tjänster av väsentligt belopp.

Osäkrade valutapositioner i bolagssektorn ska rapporteras till stadsledningskontoret.

3.6 Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system.

Operativa risker ska hanteras i enlighet med Göteborg Stads Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

3.7 Ansvarsfulla placeringar

Tillfällig likvid får placeras i räntebärande värdepapper enligt nedanstående uppställning.

I det fall kommunkoncernen får ett externt placeringsbehov, ska placeringen i möjligaste mån matcha kommunkoncernens skuldportfölj och framtida prognostiserade likvidflöden. Placering begränsas till den längsta löptiden av den, vid varje tillfälle, befintliga skulden.

Stadsledningskontoret ska alltid sträva efter ansvarsfulla placeringar.

Kapital får inte placeras i bolag vars verksamhetsinriktning är produktion av fossila bränslen, tillverkning eller försäljning av vapen/krigsmateriel, alkohol, tobak, pornografiska alster eller kommersiell spelverksamhet. Vidare medges enbart placeringar i bolag som följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. De konventioner som avses i första hand är konventioner om de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen, ILO-konventionerna, internationella miljökonventioner samt konventioner mot mutor och korruption.

Göteborgs Stad ska sträva efter att vara en ansvarsfull investerare och beakta portföljens påverkan på omvärlden. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna.

Motpartskategori avseende placering av likvida medel	Högsta belopp per kategori (Mkr)	Högsta belopp per motpart (Mkr)
Svenska Staten	Obegränsat	Obegränsat
Svenskt kreditinstitut med samma kreditvärdighet som svenska staten	3 000	1 000
Svensk kommun	3 000	1 000
Skuldförbindelse med statlig garanti med AAA rating hos Standars & Poor's respektive Aaa hos Moody's	3 000	1 000
Svenskt kreditinstitut med bästa svenska korta kreditvärdighet samt lägst A- (Standard & Poor's) eller lägst A3 (Moody's) avseende den långa kreditvärdigheten	1 500	700
Bolag ägda till minst 51 % av den svenska staten	2 000	500
Certifikat med kreditvärdighet K1	1 000	500
Certifikat med kreditvärdighet K2	400	100

3.8 Pensionsmedelsförvaltning

Pensionsmedel bör inte placeras externt så länge kommunen är nettolåntagare och samtidigt står hela den finansiella risken för placeringens resultat. Medel avsatta för pensionsförpliktelser som förvaltas av Göteborgs Stad ska därför huvudsakligen återlånas.

4. Företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort

4.1 Inledning

Göteborgs Stad ska förenkla administration och hantering av inköp i tjänsten genom att minska kontanthantering och rekvisitioner samt direktfakturor från icke avtalade leverantörer. Vissa befattningar inom stadens förvaltningar och bolag kan ha återkommande behov av kortanvändning i tjänsten. Att betala med kort är ett verktyg för att underlätta redovisning av inköp och skapa tydligare och enhetligare rutiner. Detta skapar möjlighet till bättre kontroll och uppföljning.

4.2 Generella bestämmelser

Användning av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort ska vara restriktiv och kontrollerad för att säkerställa en god intern kontroll. Varje bolag ansvarar att riktlinjen efterlevs och att rapportering sker enligt mall.

Stadens förvaltningar och dess direkt och indirekt helägda bolag samt kommunalförbund ska upprätta rutiner som säkerställer god intern kontroll, rapportering och uppföljning.

Nämnd/styrelse ska besluta om vilka anställda som ska ha tillgång till företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort samt eventuella begränsningar för varje inköpskort och anställd. Nämnd/styrelsen kan ta beslut om vidaredelegation till förvaltningsdirektör eller VD.

4.3 Definition av kort som omfattas av riktlinjerna

Endast företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort får användas. Övriga korttyper som inte är en upphandlad tjänst får inte användas. Undantag ska godkännas av kommunstyrelsen.

4.4 Företagsupphandlat privatkort

Kortinnehavaren har personligt betalningsansvar. Kortet ska främst användas vid representation och reserelaterade inköp.

4.5 Inköpskort

Stadens förvaltningar och bolag har det juridiska betalningsansvaret. Kortet är främst avsett att användas i samband med mindre inköp som inte kan göras via ordinarie beställningsrutiner.

4.6 Drivmedelskort

Stadens förvaltningar och bolag har det juridiska betalningsansvaret. Kortet är avsett att användas i samband med tankning av drivmedel och köp tillhörande trafiksäkerhetsprodukter.

4.7 Användning av företagsupphandlat privatkort

Kortet får användas av anställda som har behov av återkommande inköp i tjänsten. Kostnaden för årsavgiften och eventuella uppläggningsavgifter betalas av respektive förvaltning och bolag och då endast för kort upphandlade enligt ramavtal för banktjänster. Kortinnehavaren erhåller faktura från kortföretaget till sin bostadsadress. Kortinnehavaren är ansvarig för att upprätta redovisning med originalkvitton gentemot arbetsgivaren för tjänsteutgifter på kortet snarast efter köp.

4.8 Användning av inköpskort

Kortet får användas av anställd som har fortlöpande behov av ett betalningssätt i samband med mindre inköp som inte kan göras via ordinarie beställningsrutiner.

Förvaltningen/bolaget bestämmer själva om inköpskort ska användas samt i vilken omfattning. Kortet får även användas för inköp på internet i Sverige och utomlands då inget annat betalningssätt är möjligt. Kortet får inte användas till kontantuttag eller resor. Inga privata köp får förekomma på kortet. Kortet är personligt och får inte lånas ut eller överlåtas till någon annan.

Stadsledningskontoret upprättar en förbindelse som ska användas av stadens förvaltningar och dess direkt och indirekt helägda bolag samt kommunalförbund som avropar upphandlad tjänst. Varje kortinnehavare ska skriva på förbindelsen.

Förvaltningar och bolag som använder inköpskort ska upprätta skriftliga instruktioner anpassade till de egna administrativa rutinerna och hålla kortinnehavare uppdaterade om gällande rutiner. Kort som används ovarsamt eller felaktigt ska omedelbart dras in. Detsamma gäller om kortinnehavaren inte följer gällande instruktioner och rutiner kopplade till kortet.

4.9 Användning av drivmedelskort

Kortet får användas av anställd som i tjänsten har behov av köp av drivmedel och köp av tillhörande trafiksäkerhetsprodukter samt som betalningsmedel till parkeringsautomater. Kortet får inte vara av sådan art som VISA, Mastercard eller dylikt.

Förvaltningen/bolaget bestämmer själva i vilken omfattning kortet ska användas och vilka begränsningar som kortet ska inneha. Kortet får inte användas till kontantuttag. Inga privata köp får förekomma på kortet. Drivmedelskortet behöver inte vara personligt utan

kan användas av flera. Därav så ska kortansvaret överlåtas till behörig chef, utsedd av förvaltningsdirektör eller VD.

Stadsledningskontoret upprättar en förbindelse som ska användas av stadens förvaltningar och dess direkt och indirekt helägda bolag samt kommunalförbund som avropar upphandlad tjänst. Varje kortinnehavare ska skriva på förbindelsen.

Förvaltningar och bolag som använder drivmedelskort ska upprätta skriftliga instruktioner anpassade till de egna administrativa rutinerna och hålla kortinnehavare uppdaterade om gällande rutiner. Kort som används ovarsamt eller felaktigt ska omedelbart dras in. Detsamma gäller om kortinnehavaren inte följer gällande instruktioner och rutiner kopplade till kortet.

4.10 Ansökan om företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort

Instruktioner, blanketter och anvisningar och eventuellt informationsmaterial kopplade till kortansökan för företagsupphandlat privatkort och inköpskort finns tillgängliga hos finansavdelningen. Kortansökan för drivmedelskort finns även tillgängliga hos utsedd kontaktperson på förvaltning och bolag som avropar från upphandlat ramavtal för drivmedel. Fullständig ansökan avseende företagsupphandlat privatkort och inköpskort ska efter undertecknande av firmatecknare skickas till kontaktperson hos finansavdelningen, avseende drivmedelskort ska ansökan skickas till utsedd kontaktperson på förvaltning och bolag. Därefter skickas ansökan till respektive kortföretag.

4.11 Statistik över kortinnehav

Inrapportering av kortinnehavare från respektive förvaltning och bolag ska ske två gånger per år. Stadsledningskontoret ansvarar för att inrapporteringen sker och stäms av mot inkommen statistik från leverantör för upphandlat ramavtal för banktjänster samt ramavtal för drivmedel.

5. Kommunal borgen

5.1 Villkor avseende kommunal borgen

Stadens totala borgensåtagande ska begränsas och riskbedömning göras vid beredning av samtliga externa borgensärenden. Extern borgen ska tillämpas restriktivt, och får endast ske om det kan anses vara av allmänt intresse. Borgen får endast lämnas i svenska kronor. Generell borgen beviljas inte utan en kommunal borgen kan endast utgöra säkerhet för låneförpliktelser och därtill hörande ränta. Undantaget är den solidariska borgen för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser då åtagandet följer av medlemskapet i Kommuninvest ekonomisk förening. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening finns ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna.

5.2 Avgift

Borgensavgift ska utgå i enlighet med Europeiska kommissionens vid var tid gällande riktlinjer avseende statligt stöd.

Om borgensåtagandet kan utgöra ett stöd som kan bli föremål för prövning av Europeiska kommissionen ska upplysningar om borgensåtagandet lämnas till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i enlighet med lag om tillämpningen av Europeiska unionens statsstödsregler.

Från borgensavgift undantas normalt:

- borgen till ideella organisationer
- garantiåtaganden för statliga lån till småhus
- borgen för pensionsreserven i kommunala bolag vid bolagens avsättningar till konto för pensioner
- solidarisk borgen till Kommuninvest i Sverige AB

5.3 Beredning av ärenden avseende kommunal borgen

- Det ska finnas ett officiellt styrelsebeslut om borgensansökan till kommunen.
- Lån med kommunal borgen ska vara slutamorterade när borgen upphör om inte andra beslut upphäver detta.
- I borgensbeslutet ska anges högsta borgensbelopp och löptid på borgensåtagandet.
- Borgen som inte tagits i anspråk senast 24 månader efter beslut om borgen upphör att gälla.
- Om möjligt ska säkerhet krävas för lån med kommunal borgen.
- Borgensåtagandet bör tidsmässigt inte överstiga tillgångens ekonomiska eller faktiska livslängd.

6. Bestämmelser för finansiell styrning, kontroll och rapportering

6.1 Finansiell styrning och kontroll

Staden och dess direkt och indirekt helägda bolag ska upprätta rutiner som säkerställer god intern kontroll, rapportering och uppföljning samt riskutvärdering, i enlighet med Göteborg Stads Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll. Stadens delägda bolag och kommunalförbund där staden ingår rekommenderas att upprätta rutiner som säkerställer god intern kontroll, rapportering och uppföljning samt riskutvärdering.

Kommunfullmäktige ska i budgeten årligen fastställa:

- Stadens lånetak.
- Lånetak för respektive bolag.
- Borgensramar för bolagen.

6.2 Rapporteringsskyldighet

6.2.1 Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret ska:

- Till kommunstyrelsen månatligen återrapportera väsentliga händelser samt efterlevnaden av dessa riktlinjer.
- rapportera finansverksamheten inklusive uppgift om kommunens borgensåtagande och eventuell infriad borgen i stadens års- och delårsredovisning.

6.2.2. Bolagen

Bolagen ska till finansavdelningen lämna in:

- Likviditetsprognoser på såväl kort som lång sikt, i enlighet med stadsledningskontorets önskemål.
- Avvikelser från denna riktlinje.
- Göteborg Energi AB ska, enligt 2.9.1, redovisa eventuella avvikelser från sina egna riskramar.

6.2.3 Stadens förvaltningar och bolag samt kommunalförbund ska:

återrapportera avvikelser från avsnitt 4 Företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort, till stadsledningskontoret. Stadsledningskontoret återrapporterar i sin tur eventuella avvikelser till kommunstyrelsen.

7. Övergångsregler

Befintliga reverser och räntederivat mellan Göteborgs Stad och bolagen, liksom bolagens egna externa räntederivat, löper till förfall.

Vid beräkning av riskramarna för 3.1 finansieringsrisk och 3.2 ränterisk inkluderas bolagens egna externa lån och räntederivat.